

СЕКЦІЯ 5. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит

Булкот Г.В.

к.е.н., ст.викладач

ДВНЗ «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана», м.Київ

ВАЖЛИВІСТЬ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Як відомо, принципи внутрішньогосподарського контролю державної діяльності підприємства схожі з принципами перевірки балансу в уряді країни [1]. Це процеси, що мають гарантувати, що справи просуватимуться у вірному напрямку. Наявність внутрішньогосподарського контролю є корисним не тільки для всіх видів діяльності підприємства, але також є дуже важливим для підприємств та їх працівників, особливо для тих працівників, які працюють з цінними активами. Наприклад, роздрібний бізнес, в якому клієнти мають прямий доступ до дрібної продукції, може також отримати значний прибуток від проведення процедур по забезпеченню внутрішньогосподарського контролю. Оскільки внутрішньогосподарський контроль відіграє важливу роль у наданні допомоги, щодо виявлення шахрайства, це також може допомогти у зменшенні ризику, якщо навіть прості помилки заважають роздивитися реальне фінансове становище підприємства.

Тому, можна думати скільки завгодно, що поряд з керівником підприємства працюють найкращі люди, але факт залишається фактом, що більшість людей є нечесними. Незалежно від того, чи є такий показник нечесності незначним, або великим, нечесність все одно може коштувати керівнику підприємства великих грошей. Будь-який працівник може здійснювати крадіжки на підприємстві, будь-то бухгалтер, або завідуючий товарного складу, або на касі. Мова йде не тільки про викрадення грошей (незважаючи на те, що це трапляється не часто). Багато працівників вважають за норму брати до дому офісні канцелярські приладдя та дрібний інвентар. На перший погляд може здаватися, що це не така вже й велика справа у порівнянні з тим, якщо хтось розкрадає сотні тисяч гривень з банківських рахунків, але це також може мати значний ефект в кінцевому підсумку.

Незважаючи на те, що внутрішньогосподарський контроль може виявити правопорушення, виконавці внутрішньогосподарського контролю припускають наявність чесності в основі своїй. З цією метою, більшість стандартних процедур для здійснення внутрішньогосподарського контролю сконцентровані на попередженні та виявленні ненавмисних помилок. Крім того, коли працівники знають про існування такого контролю, в такому разі менш імовірно, що вони будуть заподіювати нечесні поступки.

Заснування системи внутрішньогосподарського контролю може сприяти запобіганню проблем, тому при наявності внутрішньогосподарського контролю, керівник підприємства захищає свої активи, а також точність своїх облікових записів. Типи контролю для застосування в значній мірі залежать від розміру та характеру діяльності підприємства, наприклад, підприємство з інтенсивним надходженням грошових коштів, та якщо кількість працівників такого підприємства складає тридцять осіб, в такому разі підприємство вимагатиме більше заходів, щодо забезпечення внутрішньогосподарського контролю, ніж робота трьох працівників, де грошові кошти не передаються із рук в руки при нормальному здійсненні діяльності підприємства.

Тому, ідея внутрішньогосподарського контролю полягає у створенні середовища, де наявність помилок є найменш вірогідною, та вчинки шахрайства можна легко припинити. Більшість таких принципів здаються простими та досить розповсюдженими, однак керівники підприємства ігнорують їх використання.

Таким чином, на самому базовому рівні, необхідно встановити звичайний контроль: зберігати грошові кошти в сейфі; зачиняти товарний склад та обмежувати доступ до ключей; забезпечувати захист паролів доступу до важливих комп'ютерних файлів. Якщо на підприємстві багато працівників, які працюють в різні зміни, необхідно приділити час для простеження відпрацьованих годин. Отже, будь-яке підприємство, яке володіє цінними активами повинно розраховувати на наявність сигналізації для запобігання зломів.

Внутрішньогосподарський контроль спрямовано спеціально на працівників, наділених спеціальними обов'язками, щоб запевнитися, що ведення справ реєструється негайно, зокрема з розділенням відповідних обов'язків. Такі документи є доказом того, що проведена операція проведена у відповідності з точним веденням записів. До типових документів внутрішньогосподарського контролю належать касові стрічки, підписанні накладні, та пронумеровані інвойси. Крім того, надання спеціальних завдань спеціальним працівникам, дозволить керівнику дізнатися, з кого треба спитати, у випадку, якщо сталося щось несподіване. Наприклад, якщо тільки один працівник використовує касовий апарат, ви будете знати, хто працює з грошима.

Щодо розподілу відповідних обов'язків, то це передбачає накладення відповідальності більш ніж на одну особу за виконання відповідної діяльності, особливо тих видів діяльності, що передбачають незначну крадіжку активів. Наприклад, якщо одна особа працює з усіма грошима, депозитами, веде бухгалтерський облік, узгоджує банківські виписки, це надає повну свободу такій особі у роботі з грошима підприємства.

Особливо на маленьких підприємствах може бути складно розподілити завдання, ось чому багато маленьких підприємств отримують догани. Існує два

основних шляхи для розподілення важливих обов'язків: призначити різним людям відповідні завдання; не призначаєте одну й ту ж саму особу відповідальною за активи та ведення реєстрації активів.

Відповідні завдання передбачають наступне: замовлення товару та оплату рахунків-фактур. Хтось, наприклад, може замовити товар для персонального використання, а потім оплатити рахунок-фактуру за гроші підприємства.

Тому, розподіл відповідальності — це значить, що один працівник, несе відповідальність за активи, але інший працівник веде його реєстрацію — це ще один шлях для забезпечення захисту підприємства. Особа, що несе відповідальність за збереження інвентарю, не повинна бути відповідальною за підрахунок інвентаризації.

Отже, узагальнюючи все вищевикладене, можна зробити висновок, що важливість внутрішньогосподарського контролю в процесі управління сучасним підприємством є вкрай необхідною.

Література

1. Мних Є.В., Бардаш С.В., Шевчук О.А. Контроль у системі інноваційного менеджменту підприємства : Монографія / за ред. Є.В.Мниха. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2011. – 452 с.

Филимонова Е.П., Оруджева В.Э.

студентки 3 курса, специальности менеджмент ВЭД

Донецкий государственный университет управления, г. Донецк

ПРОБЛЕМЫ АУДИТОРСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

В мировой практике аудит имеет давнюю историю и широко распространен. Он является обязательной частью цивилизованного функционирования рыночной экономики любой страны. Аудит в Украине является относительно новым видом деятельности и потому, процесс его развития сопровождается возникновением проблем, которые обусловлены влиянием целого ряда факторов и обстоятельств. Это несовершенство законодательства, регулирующего аудит, незначительный практический опыт, отсутствие методик по проведению и документированию процессов аудита, общие проблемы нашей экономики и др.

Поскольку наше государство развивается быстрыми темпами, возникающие проблемы требуют быстрого решения. В Украине просто необходим контроль со стороны независимых органов, которые могли бы предоставлять вполне правдивую, точную и достоверную информацию о результатах деятельности предприятий. Такую функцию могли бы взять на себя аудиторские фирмы.

Однако на современном этапе развития аудита в Украине появилось много проблем. Изучая их, мы обратили внимание на следующие моменты: